

სპეციალური მომსახურები

სარჩევი

1. მშენებლობის ტერიტორიის მომზადება

- 1.1. მოსამზადებელი სამუშაოები
- 1.2. არსებული შემოფარგვების დემონტაჟი

2. მიზის გაპისი

2.1. მიწის სამუშაოები

4. საგზაო სამოსი

- 4.1. ცხელი ასფალტურის საფარის მოწყობა
- 4.4. შემსაწორებელი და საფუძვლის ფენის მოწყობა
- 4.6. არსებული საფარის ბიტუმით მოგრუნტვა
- 4.7. გეორდულების მიყრა

5. მიმღებები

- 5.1. მიერთებები ერთ დონეზე
6. გზის პუნქტების და მოწყობილობები

6.1. შესასვლელები

6.3. საგზაო ნიშნები

6.4. მუდმივი საგზაო მონიშვნა

1. მშენებლობის ტერიტორიის მოგზადება

ნაწილი 1.1. მოსამზადებელი სამუშაოები

აღწერა

1.1.1. მითითებული სამუშაოები ითვალისწინებს ტრასის აღდგენას და დამაკრებას და არსებული საფარის ფრეზირებას.

სამშენებლო მოთხოვნები

1.1.2. ტრასის აღდგენა და დამაკრება. ითვალისწინებს აღსაღვენი ტრასის რეკოგნოსცირებას, დაკარგული რეპერების და მოხვევის კუთხეების აღდგენას და მათ დამაკრებას, მოხვევის კუთხეების გაზომვას, ბიგეტების დაკვალვას, წრიული, გარდამავალი მრუდეების და ხელოვნური ნაგებობების დურძების დუტალურ დაკვალვას, ტექნიკურ ნიველითის თრი ნიველითით, საველე უურნალების გაფორმებას, ტრასის დაკვალვის სქემის შედგენას, ტრასის ჩაბარებას ადგილზე ინჟინრისათვის.

1.1.3. არსებული საფარის ფრეზირება. როდესაც საჭიროა ასფალტბეტონის საფარის ციფად ფრეზირება, დასაფრეზი სავალი ნაწილის მოშორება მოხდება შესაფერისი ფრეზერით. სამუშაო უნდა შესრულდეს ზედმეტი მტვრის წარმოქმნის გარეშე, რისი მიღწევაც დანამდით არის შესაძლებელი.

კიდევები აკურატულად უნდა ჩამოიჭრას და უნდა იყოს ვერტიკალური და სწორხაზოვანი. კონტრაქტორი ვალდებულია, მექანიკური სამუშალებების გამოყენებით გახეხოს და გაბაზუფთობის დაფრეზილი ზედაპირი, რომელიც საბოლოოდ უნდა იყოს სუფთა და სწორი დრეჩოს სიღრმით არა უმეტეს 10 მმ და ერთგვაროვანი ფაქტურის.

არსებული ფოლადის კონსტრუქცია არ უნდა დაზიანდეს ფრეზირების ოპერაციისას. საჭიროების შემთხვევაში გზის საფარი ფოლადის კონსტრუქციის ახლოს და მცირე ზომის არაწესიერი ფორმის უბნებზე უნდა ამოტყედეს პევმატური იარაღებით ან სხვა შესაფერისი მეთოდის გამოყენებით და გატანილ იქნას.

როდესაც ფრეზირების ოპერაციები ტარდება გზის სავალ ნაწილზე, რომელზეც სატრანსპორტო მოძრაობა გახსნილია, საჭიროა დროებითი მანდესის მოწყობა ტრასისპორტის უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველყოფითად.

თუ დაფრეზილი ზედაპირის ჭრილი 3-მეტრიანი სამოწმებელი სახაზავით გრძივი ან განივი მიმართულებებით გაზომვისას 10 მმ-ზე მეტ ფარგლებში მერყეობს, სამუშაოს გაგრძელება შესაძლებელია მხოლოდ საფრეზი დოლის მჭრელი კბილების დარეგულირების ან შეცვლის შემდეგ. არაერთგვაროვნება ფრეზის შეზობელ გავლებს შორის, რომელიც 3-მეტრიანი სამოწმებელი სახაზავით განივი მიმართულებით გაზომვის თანახმად 10 მმ-ს აღემატება, უნდა გასწორდეს შემდეგი დაფრეზილი დაგებამდე მასალის დაგებამდე.

იმ შემთხვევაში, როდესაც საჭიროა დიდი ფართობების ფრეზირება, კონტრაქტორი ისე დაგეგმავს სამუშაოს (შეადგენს ფრეზირების პროგრამა), რომ სრულად მოაშოროს მოძრაობის ზოლი მთელს სიგანეზე იმ დოომდე, სანამ ამის შესაძლებლობა იქნება. კონტრაქტორი სამუშაოს დაწყებამდე ფრეზირების პროგრამას გააცნობს პროექტის ხელმძღვანელს.

ფრეზირების დახრულებისთანავე მოხდება ზედმეტი მასალის გატანა შესაფერისი და ეფექტური კონსტრუქციის მანქანით, ხოლო დაფრეზილი ზედაპირი გასუფთავდება მტვრისა და ფხვიერი ნაგვისაგან.

გზის სავალი ნაწილიდან მოშორებული მასალა გაიტანება სამშენებლო უბნიდან, თუ აღნიშნულის შესახებ არ არსებობს პროექტის ხელმძღვანელის მხრიდან სხვა სახის მითითება. სამშენებლო უბანზე დაუშვებელია ისეთი მასალის გროვებად დაყრა, რომლის გამოყენებასაც ჩასატარებელი სამუშაოები არ ითვალისწინებს.

გზის სავალი ნაწილების ფრეზირების მიზნით, რომლებზეც გადაკეტილია სატრასისპორტო მოძრაობა, უნდა მოხდეს სავალი ნაწილების ხელმეორედ მთასფალტება ფრეზირების შემდეგ

სატრანსპორტო მოძრაობის განხილვების შესახებ არ არსებობს პროექტის ხელმძღვანელის მხრიდან სხვა სახის მითითება.

ცივ ფრეზირებამდე 48 საათით ადრე კონტრაქტორი დაასუფთავებს ტერიტორიას და დაადგენს იმ ფერაში ჩამარხულ ლითონის საგნების ადგილმდებარეობას, რომელიც ციფრად უნდა დაიფრეზოს. დასუფთავება წარმოიქმნას ამ მიზნისთვის შესაფერისი ელექტრონული აღმოჩენი აპარატურის გამოყენებით. ზედაპირზე დატანილ უნდა იქნას კარგად გარჩევადი აღნიშვნები აღმოჩენილი საგნების ზომების მითითებით. უნდა მოხდეს ობიექტების აღნიშვნა და მათი ადგილმდებარეობა და სიღრმე უნდა ეცნობოს პროექტის ხელმძღვანელს მათი აღმოჩენიდან 6 საათის მანძილზე. ზედაპირი ასეთი ობიექტების სიახლოებებს უნდა ამოითხაროს პნევმატური იარაღებით ან სხვა შესაფერისი მეთოდის გამოყენებით.

არსებული ასფალტის საფარი, რომელიც დამზადებულია ციფრის ასფალტის ნარევსაგან, უნდა დაიფრეზოს და გაიცრას მისი დახარისხების მიზნით, რათა მოხდეს მისი ხელმეორებულ გამოყენება საფუძვლის ქვედა ფენის ან საფუძვლის მასალად. არსებული ასფალტის საფარის მასალად არ შეესაბამება გრადაციის რომელიმე ხარისხს. იგი ადგილობრივად შედგება შედარებით მსხვილი ხრეშისა და წვრილმარცვლობანი შემაგრებლისაგან.

- 1.1.4. **სამუშაოს მიღება.** აღნიშნული სამუშაოები მიიღებიან, თუ ისინი შესრულებულია ნახაზებისა და სპეციფიკაციების შესაბამისად და მოწონებული არიან ინჟინრის მიერ.

განზომილება

- 1.1.5. ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი.e. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით

ანაზღაურება

- 1.1.6. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

2. მიზანის გაპირობება

ნაწილი 2.1. მიზანის სამუშაოები

აღწერა

2.1.1. მოცემული სახის სამუშაოში შედის მიწის გაკისის პროფილირების, მოჭრის, ყრილების მოწყობის (გრუნტის გამოცვლა, ფენა-ფენად დაყრა და დატექნიკა, გაკისის დაკვალვა და ფერდის პროფილირება) ყველა სამუშაო საპროექტო ჭრილების/პროფილების შინებით.

განსაზღვრება

(ა) ჭრილი.

ჭრილის მოწყობის სამუშაოებში შედის შემდეგი ოპერაციები:

(1) გზის სავალი ნაწილის მოჭრა. განთვისების დერეფანში და საფუძვლის უბნებიდან ამოჭრილი ყველა მასალა, გარდა ქვემოთ, ბუნქტით (2) აღწერილი საგზაო სამოსის ქვეშ ამოჭრილი გრუნტისა. საგზაო ჭრილში იგულისხმება ყველა საჭირო მასალა, მოუხედავად მისი ტიპისა თუ მახასიათებლებისა.

(2) გამოუსადევარი/მშენებლობისთვის უგარების მასალების ამოღება. მიწის გაკისის ნიშნულს ქვემოთ ან ყრილში ბუნქტით გრუნტის ქვეშ ამოთხრილი გამოუსადევარი მასალა. ჭრილის მოწყობის სამუშაოში არ შედის ნიადაგის ფენის შენახვა.

(3) გრუნტის ამოღება. ყრილის მოსაწყობად გამოყენებული მასალა, რომელიც ამოღებულია საპროექტო გზის განთვისების დერეფანის ფარგლებს გარეთ. გრუნტის ამოღებაში შედის დაუხარისხებელი მასალის, დახარისხებული მასალის და დახარისხებული ნიადაგის ფენის ამოღება.

(ბ) ყრილი მოწყობა სნე 2.05.02-85 მოთხოვნების თანახმად.

(გ) ყრილის მასალა.

დასაშვებია გამოყენებულ იქნას გრუნტი და წილი, რომელთა სიმძლავოები და მდგრადობა უმნიშვნელოდ იცვლება ატმოსფერული პირობებისა და კლიმატის ზემოქმედებით. ქვაყრილის გამოყენების შემთხვევაში ეწყობა მინიმუმ 0.5 მ სისქის შემასწორებელი ფენა ნაყარზე ყრილსა და საგზაო სამოსს შორის. მოცემული ფენის მოსაწყობად გამოყენება ერთგვაროვანი მარცვლოვნების (ზომით მაქსიმუმ 0.2 მ) მქონე მასალა. გრუნტის ყრილის დაპროექტებისას შემდეგ თუ აუკარა განდა, რომ მასალის ტენშემცველობა აჭარბებს დასაშვებ ზღვარს, საჭირო მდგრადობის საგების უზრუნველყოფის შინით შესაბამისი ზომები უნდა იქნას გათვალისწინებული თანახმად სნე 2.05.02-85, ბუნქტისა 6.31

გრუნტის დახაშეები ტენიანობა დატექნიკისას

გრუნტის ტიპი	დასაშვები ტენიანობა ჭრილი თანახმად დატექნიკის დონის			
	1.0	1.0–0.98	0.96	0.90
წვრილმარცვლოვანი ქვიშა; მსუბუქი მსხვილი ქვიშნარი	1.3	1.35	1.6	1.6
მსუბუქი წვრილმარცვლოვანი ქვიშნარი	1.20	1.25	1.35	1.6
მძიმე წვრილმარცვლოვანი ქვიშნარი, მსუბუქი და მსუბუქი ქვრილმარცვლოვანი თიხნარი	1.10	1.15	1.30	1.50
მძიმე და მძიმე წვრილმარცვლოვანი თიხნარი, თიხები	1.0	1.05	1.20	1.30

საგების ზედა ფენა (მუშა ზედაპირი) უნდა შესდგებოდეს არაგაჯორჯვებადი და არაჯდომადი გრუნტისაგან.

გრუნტის სახესხვაობა (ჭო - 0.5 ტენიანობის დონის)	გაჯირჯვების ფარდობითი დეფორმაცია, დასანოტივებელი ფენის სისქის %	გრუნტის სახესხვაობა	ჯდენის კოეფიციენტი	ჯდენის ფარდობითი დეფორმაცია, , დამანოტივებელი ი ფენის სისქის %
არაგაჯირჯვებადი	<2	არაჯდომადი	საშუალო ტენშემცგ. 0.92	<2

(დ) შენახული ნიადაგის ფენა. ეს არის ჭრილისა და ყრილის ძირიდან ამოთხრილი შენახული მასალა, რომელზეც შეიძლება აღმოცენდეს ბალანსი და სხვა მცენარეები. მასალა, რომელიც ნაკლებად შეიცავს მყარ გრუნტს, ქვებს, თიხას, ტოქსიკურ ნივთიერებებს, ნაგავს და სხვა მაგნე მასალას, გამოყენებულ უნდა იქნეს სწორ 3.06.03-85 ანდ სწორ 2.06.02-85 თანახმად.

მასალები

2.1.3. მასალები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნებს.

სამშენებლო მოთხოვნები

2.1.4. საგზაო ჭრილისა და ყრილის მოწყობის მოსამზადებელი სამუშაოები.

გაწმინდეთ ტერიტორია მცენარეულობისა და ზედმეტი საგნებისაგან თანახმად ნაწილისა “სამშენებლო უბნის წმენდა” და “არსებული თხრილების წმენდა და ხელმეორედ პროფილირება”.

ნიადაგის ფენის შენახვა. შეინახეთ საგზაო ჭრილისა და ყრილის ძირიდან ამოჭრილი ნიადაგის ფენა. ნიადაგის ფენა დაყარეთ გროვებად მისი მოჭრის საზღვართან ან სხვა მითითებულ ადგილზე. ნიადაგის ფენა გამოაცალეთ დანარჩენი მასალისაგან.

საგზაო ჭრილის ამოღება. ამოთხრა წარმოებს სწორ 3.06.03-85 მოთხოვნების თანახმად. მიწის სამუშაოებისთვის საგების მომზადება ხდება სწორ 3.06.03-85 პუნქტების 4.6-4.12 თანახმად, ხოლო ჭრილისა და ყრილის სამუშაოები სრულდება სწორ 3.06.03-85 პუნქტების 4.13-4.25 და 4.51-4.56 თანახმად. საგების ტკების ხარისხი, რომელიც განისაზღვრება დატკების კოეფიციენტით, უნდა აკმაყოფილებდეს სწორ 2.05.02-82 ცხრილი 22-ის მოთხოვნებს.

მასალის შეცვლა. მშენებლობისთვის უფარგისი მასალის ამოჭრა ხდება პროექტის ზედამნედველის მიერ მითითებული ზომით. ამოთხრილი უფარგისი მასალა არ უნდა შეერთოს უკუჩაყრის მასალას. უფარგისი მასალის გადაყრა ხდება პროექტის ხელმძღვანელის მითითებით. ამოაგეთ ყრილის ორმოები და დაფარეთ ზემოდან ნიადაგის ფენით ან სხვა შესაფერისი მასალით. მასალა დატკებნეთ თანახმად ქვემოთ მოყვანილი ქვე-ნაწილისა “დატკებნა”.

გრუნტის ამოღება. გრუნტის ამოღება ხდება გზის გაკისის ყველა საჭირო ჭრილის მოწყობის შემდეგ. გამოიყენეთ ექსკავაციის დროს მიღებული დახარისხებული მასალა და დახარისხებული ნიადაგის ფენა, როგორც აღნიშნული მოცემულია გეგმებზე. ზედმეტი ამოღებული გრუნტის რაოდენობა გამოაკლდება საჭირო რაოდენობის ამოხადებ გრუნტის რაოდენობას.

გრუნტის კარიერის წყაროს შესახებ თანხმობის მობოვება შესაძლებელია თანახმად ქვე-ნაწილისა “ადგილობრივი მასალის წყაროები”. გრუნტის კარიერის წყაროების დამუშავება და აღდგენა ხდება ხელმძღვანელობის მიერ მითითებულ და მოწოდებულ ადგილებზე პროექტის ხელმძღვანელის მითითებების თანახმად. დაუშვებელია ამოთხრა დადგენილ საზღვრებს მიღმა. ცადეთ, გრუნტის კარიერის წყაროს მისცეთ სერია ფორმა, რომელიც მოცემული ზუსტი გაზომვების საშუალებას ამოთხრის დასრულების შემდეგ. ამოთხრის დასრულების შემდეგ გრუნტის კარიერი უნდა გამწვანდეს

2.1.5. საფუძვლის მომზადება საგზაო ყრილის მოხაწყობად

ყრილის მოხაწყობად საფუძველი მზადდება შემდეგნაირად:

- (ა) საგზაო ყრილი, რომლის სიმაღლე ბუნებრივი გრუნტის ზედაპირიდან 1.2 მეტრზე ნაკლებია. გააფხვიერეთ მიწის გაწმენდილი ზედაპირი მინიმუმ 150 მმ სიღრმეზე თოხის ან სხვა შესაფერისი იარაღის დახმარებით. დატკებნეთ მიწის ზედაპირი თანახმად ქვემოთ მოყვანილი ქვე-ნაწილისა “დატკებნა”.
- (ბ) საგზაო ყრილი, რომლის სიმაღლე არსებული გზის ასფალტის, ბეტონის ან ხრეშის გზის ზედაპირიდან 0.6 მეტრზე ნაკლებია. გააფხვიერეთ მოხრეშილი გზები მინიმუმ 150 მმ სიღრმეზე. ასფალტისა და ბეტონის ზედაპირები გააფხვიერეთ ან დაამსხვრიეთ საგზაო სამოსის ზედაპირიდან 150 მმ სიღრმეზე. ყრილის მოწყობამდე დამსხვრებული ნატეხების ზომა არ უნდა აღემატებოდეს 150 მმ-ს და მასალა უნდა იყოს ერთგვაროვანი.
- (გ) საგზაო ყრილი გრუნტზე, რომელიც გერ ზიდაგს სამშენებლო მექანიზმებს. თანდათანბით გადმოტვირთეთ ყრილის მასალა და გაანაწილეთ თანაბარი სისქის ფენად ყრილის ქვედა ფენის მოხაწყობად. ფენის სისქე დაიყვანეთ იმ მინიმალურ სისქემდე, რაც აუცილებელია დანადგარების გასაძლებად.
- (დ) ყრილი I: 3-ზე მეტი ქანობის მქონე ფერდოზე. ასებულ ფერდოებში გაჭერით საკარისი სიგანის პორიზონტალური ტერასები დაგებისა და დატკებნის ობიექტების შეუფერხებლად შესასრულებლად და მათზე საჭირო აღჭურვილობის დასაყენებლად. ფერდო გაჭერით ტერასებად ყრილის ფენებად მოწყობისა და დატკებნის შემდეგ. ყოველი ტერასა იჭრება ბუნებრივი გრუნტისა და წინა ტერასის გერტიკალური ჭრილის გადაკვეთის ადგილიდან.

2.1.6. ყრილის მოწყობა

ყრილი ეწყობა სწლ 3.06.03-85 მოთხოვნების თანახმად.

2.1.7. დატკებნა

დატკებნა ხდება შემდეგნაირად:

- (ა) კლდოვანი ქანის ყრილი, დატკების ოპერატორის ჩასატარებლად მასალა უნდა იყოს საჭირო ტენშემცველობისა. მასალის ყოველი ფენა მოელის სიგანეზე დატკებნეთ:

  - (1) 20-25 ტ გზის სატკებნის ორი გავლით ან
  - (2) დატკებნაზე 18 ტ დარტყმის მინიმალური დინამიკური ძალისა და 1000 ვიბრაცია/წთ მინიმალური სიხშირის მქონე ვიბრაციული საგზაო სატკებნის ორი გავლით ან(3) 9 ტ საგზაო სატკებნის რგო გავლით ან

(4) დატკეპნაზე 13.6 ტ დარტყმის მინიმალური დინამიკური ძალისა და 1000 გიბრაცია/წთ მინიმალური სიხშირის მქონე ვიბრაციული საგზაო სატკეპნის რვა გავლით.

300 მმ-ზე მეტ სიღრმეზე ფენების დატკეპნის ძალა გათვალიერ შემდგნარიად:

ყოველ დამატებით 150 მმ-ზე ან ასეთ ფრაქციებზე პუნქტებით (1) და (2) მითითებული საგზაო სატკეპნის გავლითათ რიცხვი გაზარდეთ თრით.

ყოველ ორ დამატებით 150 მმ ან ასეთ ფრაქციებზე პუნქტებით (3) და (4) მითითებული საგზაო სატკეპნის გავლითათ რიცხვი გაზარდეთ თოხით.

საგზაო სატკეპნი უნდა მუშაობდეს 6 კმ/სთ-ზე ნაკლები სიჩქარით, ხოლო ვიბრაციული საგზაო სატკეპნი – 2.5 კმ/სთ სიჩქარით.

(ბ) მიწაყრილი. უზრუნველყავით მასალის ტენშემცველობა ოპტიმალური ტენშემცველობის 2%-ის ფარგლებში. ოპტიმალური ტენშემცველობის განსაზღვრისას ინელმძღვანელეთ AASHTO T 180-93-ით (მეთოდი C ან D) (ასევე, მისაღებია გოსტი 22733-77).

დატკეპნეთ ყრილის ყველა ფენის მასალა, რომელიც გაფხვიერებულია ერთგვაროვნად მაქსიმალური სიმკვრივის არანაკლებ 95% სიღრივემდე. მაქსიმალური სიმკვრივის დასადგენად მხელმძღვანელეთ AASHTO T 180-93-ით. თუ მასალის 50%-ზე მეტი გადის #4 ზომის საცერში (4.75 მმ), გამოიყენეთ მეთოდი ჩ, ხოლო მეთოდი D გამოიყენება მაშინ, როდესაც გრუნტის 50% ან მეტი რჩება #4 საცერში (4.75 მმ). მაქსიმალური სიმკვრივის განსაზღვრია შესაძლებელია გოსტი 22733-77 თანახმად, თუ აღნიშნულზე თანხმობას იძლევა პროექტის ხელმძღვანელი.

სიმკვრივე ბუნებრივ პირობებში და ტენშემცველობა განისაზღვრება AASHTO T 205-86 ან გამოცდის სხვა აპრობირებული პროცედურით. საჭიროების შემთხვევაში მსხვილმარცვლოვანი ნაწილიაკების ზომის შესაბამებელი ისარგებლეთ სტანდარტით AASHTO T 224-86. სიმკვრივისა და ტენშემცველობის დადგენა შესაძლებელია გოსტი 5180-84 თანახმად კოვალითების დანადგარის გამოიყენეთ, თუ აღნიშნულზე თანხმობას გასცემს პროექტის ხელმძღვანელი.

2.1.8. კუვეტების ქანობის მიცემა პროფილირება და ფორმირება. გაწმინდეთ უბანი გამოშვერილი ფესვებისგან, ნამორალისგან, ქვებისა და მსგავსი მასალისგან. კუვეტები დატოვეთ დაიდ და იზრუნეთ, რომ მათში არ ჩაიყაროს ფოთლები, ჯოხები და სხვა სახის ნაგავი.

მოაწყვეთ დაკვალული კუვეტები თოხით ან სხვა შესაფერისი მეთოდით და გაკვეთეთ უწყვეტი კვალი. ამოჭრილი მასალა დაყარეთ ფერდოს გვერდზე ისე, რომ თხრილი მოუქცეს ფხვიერი მასალის თხემიდან დაახლოებით 500 მმ ქვემოთ. თხრილი გაასუფთავეთ ხელის ნიჩბით, მიწასათხრელით ან სხვა შესაფერისი მეთოდის გამოიყენეთ. თხრილის მიეცით ისეთი ფორმა, რომ წყლის დრენირება მოხდეს ზემოდან გადმოსვლის გარეშე.

მიღება. სამუშაოთა მიღება სრულდება პ. 2.1.4-2.1.7 მთოთოფნების შესაბამისად. სამუშაოები მიიღებიან, თუ ისინი შესრულებულია ნახაზებისა და სპეციფიკაციების შესაბამისად და მიღებულია ტექ.ზედამხედველის მიერ.

2.1.9.

განზომილება

2.1.10 ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (იხ. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით

გადახდა

2.1.11 გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცულების ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

4. საგზაო სამოსი

ნაწილი 4.1. ასფალტბეტონის საჭარის მოწყობა

აღწერა

4.1.1. სამუშაოს ეს სახე შედგება ორფენიანი საფარის ცხელი ასფალტბეტონით მოწყობისგან. საფარში გამოყენებულია წვრილმარცვლოვანი მკერივი ღორილოვანი ასფალტბეტონის ცხელი ნარეგი ტიპი B, მარკა II. B ტიპის II მარკის ცხელი მკერივი ასფალტბეტონის ფიზიკომექანიკური თვისებები მოყვანილი ცხრილში 1, მინერალური შემაგებლის გრანულომეტრული შემადგენლობა მოცემულია ГОСТ 9128-84.

მოთხოვნილებები სამშენებლო მასალებზე

4.1.2. **მასალა.** ასფალტბეტონის ნარეგების მოსამზადებლად გამოსაყენებელი მასალები უნდა შეესაბამებოდეს შემდეგი დოკუმენტების მოთხოვნებს.

მასალები

- ასფალტბეტონის ნარეგები
- საგზაო ნაფოთობიტუმი
- ღორილი
- ქვიშა
- მინერალური ფხვნილი

ცხრილი 1

მაჩვენებლების დასახელება	II მარკის მკერივი ასფალტბეტონის მაჩვენებლების მნიშვნელობა
1. სიმტკიცის ზღვარი შეკუმშვისას Mn _a (კგ/სმ ²) ტემპერატურებზე: 20°C, არანაკლები 50°C, არანაკლები, ასფალტბეტონებისათვის ტიპების 0°C, არაუმეტეს	2.2 1.2 13
2. წყალმდგრადობის კოეფიციენტი, არანაკლები	0.80
3. წყალმედევობის კოეფიციენტი ხანგრძლივი წყალნაჯერობის დროს, არანაკლები	0.7
4. გაჯორჯვება, მოცულობის %, არაუმეტეს	1.5
5. ნარჩენი ფორიანობა, მოცულობის %, ფარგლებში	3.0 – 5.0
6. მინერალური შემაგებლის ფორიანობა, მოცულობის %, არაუმეტეს	15-19

შენიშვნა: მახასიათებლების მნიშვნელობები მოყვანილია IV საგზაო კლიმატური ზონისათვის

- 4.1.3. **სამშენებლო მოთხოვნები.** ნარეგის შემადგენლობა (ნარეგის მუშა ფორმულა). ღორძის (ხრეშის), ქვიშის, ბიტუმის, მინერალური ფენილის და დამატებების ნარეგის შემადგენლობა განისაზღვრება მოიჯარადის მიერ და თანხმდება ტექნიკურ ზედამხმედველობა. ნარეგის შემადგენლობა უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს და უზრუნველყოფდეს მოთხოვნილ ფიზიკო-მექანიკურ მაჩვენებლებს. შერჩეული ნარეგის გამოცდის შედეგები შესათანხმებლად წარედგინება ტექნიკურ ზედამხმედველს, ამას გარდა, ტექნიკური ზედამხმედველის მოთხოვნისამებრ, საკონტროლო შემოწმებისათვის მოიჯარადე წარადგენს დოკუმენტებს და ნარეგის კომპონენტებს იმ რაოდენობით, რომ შესაძლებელი იყოს მათი თვისებების მოცემული სპეციფიკაციების მოთხოვნებთან შესაბამისობის განსასაზღვრავად და საკონტროლო ნარეგის მისაღებად ტექ-ზედამხმედველის ლაბორატორიაში.
- თუკი ნიმუშების ან მასალების გამოცდებისას გამოირკვევა რომ ისინი არ პასუხობენ სპეციფიკაციების მოთხოვნებს, მაშინ ტექნიკურმა ზედამხმედველმა უნდა მოთხოვოს მასალების ან ნარეგის შემადგენლობის შეცვლა.
- სამუშაოების შესრულების პროცესში მასალების ახალი პარტიის შემოტანისას მოიჯარადე გადასცეს ტექ- ზედამხმედველის ყველა დოკუმენტს და ნიმუშს ზემოთ აღნიშნულის მიხედვით.
- 4.1.4. **შემრევი დანადგარი.** ნარეგის მომზადებისათვის უნდა იქნეს გამოყენებული ა/ზ ქარხანა აგტომატური მართვით. ნარეგის ხარისხი კონტროლდება მოიჯარადის მიერ და ტექნიკური ზედამხმედველის შერჩევით.
- 4.1.5. **ასფალტდამგებები.** როგორც წესი გამოიყენება თანამედროვე, გაუმჯობესებული ასფალტდამგებები, რომლის შერჩევისათვის მხედველობაში მიიღება მოცემული სპეციფიკაციების რეკომენდაციები;
- 4.1.6. **საფუძვლის მომზადება.** ასფალტბეტონის საფარის დასაგებად საფუძველი უნდა იყოს სწორი, სუფთა და მშრალი. წყალამრიდი ღარების, ლიუკების და სხვა ელემენტების საკონტაქტო ზედაპირებზე დატანილი უნდა იყოს შეგრუნტვა საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად. ნარეგის დაგების წინ (1-6 საათით ადრე) საფუძვლის ზედაპირი მუშავდება თხევადი ბიტუმით
- 4.1.7. **შეზღუდვები ამინდის პირობებით.** ასფალტბეტონის საფარის უნდა მოეწყოს მშრალ ამინდში, გარემოს არანაკლებ $+5^{\circ}\text{C}$ ტემპერატურის დროს გაზაფხულზე და ზაფხულში, ხოლო შემოღვომაზე არანაკლებ $+10^{\circ}\text{C}$ გარემოს ტემპერატურის დროს. საფარის ფენების მოწყობა სხვა ამინდის პირობებში შესაძლებელია საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების დაცვით, ინჟინერთან შეთანხმებით.
- 4.1.8. **ბიტუმის მომზადება.** ბიტუმი მუშა ქვაბში არ უნდა შეიცავდეს წყალის, მექანიკურ მინარევებს, იყოს ერთგვაროვანი და უნდა გაცხელდეს თანაბრად, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მისი უწყვეტი მიწოდება საცავიდან შემრევში. ბიტუმის გაცხელების ტემპერატურა განისაზღვრება მიღებული ტექნოლოგიით საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.

- 4.1.9.** **მინერალური მასალების მომზადება.** შემრევე დანაღვარში მიწოდების წინ ღორლს (ხრეშს) და ქვიშას ახურებენ, აშრობენ და აწოდებენ შემრევში შესარევად იმ ტემპერატურისას, რომელიც განპირობებლივ ასფლტბეტონის საპროექტო ტიპით, ბიტუმის მარკით, ტრანსპორტირების და ნარევის დაგების პირობებით. შემაგსებლის ტენიანობა შემრევის შესასვლელზე დაყვანილი უნდა იქნას 1% -მდე ან ნაკლებზე.
- 4.1.10.** **შერევა.** ღორლის და ბიტუმის შემრევში მიწოდების დოზირება მუშა ნარევის დამტკიცებული ფორმულის შესაბამისად.
- შერევა გრძელდება მანამ, სანამ ქის მასალის ყველა ნაწილაკი არ იქნება მოლიანად და თანაბრად დაფარული ბიტუმით. ნარევის ტემპერატურა აგტომანქანაში ჩატვირთვისას უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს.
- 4.1.11.** **ტრანსპორტირება.** ასფალტბეტონის ნარევის ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული უნდა იყოს სამშენებლო თვითმცლელები ან სპეციალური მანქანები, მთლიანად სუფთა და გლუვი ზედაპირებით, თითოეული ტენიანმზიდისათვის გამოიყოფა ბრეზენტი ან სხვა დამცავი მასალა, ნარევის ატომსფერული ნალექებისაგან დასაცავად და ტემპერატურული დანაკარგების შესამცირებლად. მასთან ერთად ისეთი მასალების გამოყენება, რომელიც დნება +200 გრადუსზე ნაკლებ ტემპერატურაზე ან შეიძლება შევიდეს ქიმიურ რეაქციაში ნარევის კომპონენტებთან არ დაიშვება. აუცილებლობის შემთხვევაში გამოყენებული უნდა იქნას თბოზოლაციის მქონე ძარები. ასფალტბეტონის ნარევის ტრანსპორტირებისათვის გათვალისწინებული მისი ტემპერატური კონტროლი ავტომობილის ბუნკერში.
- 4.1.12.** **დაგება და დატკეპნა.** ნარევის დაგება და დატკეპნა ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად, ინჟინერთან შეთანხმებული სქემით. ამსთან ერთად ნარევის ტემპერატურა უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს თუ სხვა არ არის გათვალისწინებული პროექტით.
- დატკეპნა უმჯობესია განხორციელდეს ზოლების გადაფარვით, ამსთან ერთად ზოლების გადაფარვის ადგილი უნდა იყოს სწორი და მკვრივი. შეძლებისდაგვარად, ასფალტბეტონის ნარევები იტკეპნება უწყვეტად. არ დაიშვება სატკეპნის გავლა ახალდაგებული ნარევის დაუცველ ნაწილებზე. დატკეპნის ზოლების გრძივი და განივი პირაპირების ხარისხი მუდმივად კონტროლდება, ამსთან ერთად განსაკუთრებული ყურადღება ექსპერტისას და სისტორიის ხარისხს.
- ჩამოჭრილი ნაწილები და ყველა სხვა სახის მოსამორებული მასალა მუშაობის დროს გატანილი უნდა იქნას ხელმეორედ გამოსაყენებლად ან შესანახად. ფენის დატკეპნის დროს აუცილებელია უზრუნველყოფილი იქნას დატკეპნის კოეფიციენტი CHиП 3.06.03-85 მოთხოვნების შესაბამისად. ტკეპნის კოეფიციენტის სხვა მნიშვნელობა დაინდება დამკვეთი ორგანიზაციასა და ტექ. ზედამხედველობა შეთანხმებით, პროექტით გათვალისწინებული ამოცანიდან გამომდინარე.
- 4.1.13.** **საოპერაციო კონტროლი.** საოპერაციო კონტროლის მაჩვენებლებს მიეკუთვნება შემდეგი:
- ნარევის ტემპერატურა** – განსაზღვრება ყველა მოწოდების ერთეული პარტიისათვის დატკეპნის ადგილას. ნარევი, რომლის ტემპერატურაც არ შეესაბამება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნათა მნიშვნელობებს დასაგებად არ დაიშვება.
  - ფენის ტემპერატურა** მისი ფორმირების პროცესში განსაზღვრება ყველი ტემპოლოგიური ოპრეაციის დასაწყისში და დამთავრებისას და უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების.
  - ფენის სისქე კონტროლდება** დაგების პროცესში მუშა ფენის განივი კვეთის (არა ნაკლები ერთი გაზომვისა ყოველ 1.5 მ სიგანეში) ყოველ 15-20 მ სიგრძეში ან ტექ.
- ზედამხედველის მოთხოვნის შესაბამისად. ფორმირებული ფენის სისქე უნდა შეესაბამებოდეს პროექტს.

- დ) სისტორე – საფარის სისტორის გასაზომად განივი ქანობის მიმართულებით და ცენტრალური ლერძის პარალელურად გამოიყენება 3 მ სფერის ლითონის ლარტყა. დეფექტური მონაკვეთები უნდა შესტორდეს მუშაობის პროცესში საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.
- ე) განივი ქანობები – მიუცემა ასფალტდამგების მეშვეობით და კონტროლდება ნიველირებით. განივი ქანობები უნდა აკმაყოფილებდეს პროექტისა და СНиП 3.06.03-85 მოთხოვნებს.
- ვ) ნარევის ხარისხი (შემადგენლობა და ფიზიკო-მექანიკური თვისებები) განისაზღვრება ნიმუშებით, რომელიც იღება ყოველი 500 ტ ნარევიდან, მაგრამ არა ნაკლები ერთხელ მაინც ცვლაში. ნარევის ხარისხი უნდა შესაბამებოდეს დამტკიცებულ რეცეპტს. საკონტროლო მაჩვენებლებიდან გადახვევის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს ტექ. ზედამხედველობა შეთანხმებულ მაჩვენებლებს.
- 4.1.14. სამუშაოების მიღების წესი. ასფალტის საფარის მოწყობისას ხორციელდება ბიტუმის, დანამატების, მინერალური მასალების (ლითონი, ქვიშა, მინერალური ფხნილი), ასფალტბეტონის ნარევის და მზა საფარის მიღება 0.2.3 და 0.2.4 ნაწილის შესაბამისად. ამსთან ერთად, საჭიროა წარმოდგენილი იქნას მიმწოდებლის მიერ ხელმოწერილი მასალის ხარისხისა, რაოდენობის და კონტენტურების მდგომარეობის სერიფიკატი მიწოდების ყოველ პარტიაზე და გაიაროს მისაღები შემოწმება მოიჯარადის ლაბორატორიაში სტანდარტების მოთხოვნების თანახმად. მასალების ხარისხის სერტიფიკატები და გამოცდის შედეგები წარედგინება ტექ. ზედამხედველს.
- ასფალტბეტონის ნარევი მიიღება მისი დამტკიცებული შემადგენლობის შესაბამისობით (ბიტუმის შემცველობა, მინერალური შემაგრებლის გრუნლომეტრული შემადგენლობა და სხვა) პროექტის მოთხოვნების მიხედვით. ცხელი ასფალტბეტონის საფარი მიღება 0.2.4 პუნქტის და საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად, ამსთან ერთად განისაზღვრება:
- (ა) დატებნის კოეფიციენტი. კერნების ნიმუშები შეირჩევა მოიჯარადის მიერ ტექ. ზედამხედველის მითითებით 7000 მ² მზა საფარიდან სამი კერნის ოდენობით. ამოღებული გერნების გამოცდა ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების მიხედვით. დატებნის კოეფიციენტის მიღებული მაჩვენებელი უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.
  - (ბ) საფარის სისტორე. საფარის სისტორის შეფასება ხორციელდება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.
  - (გ) მოჭიდება (ხორკლიანობა). განისაზღვრება საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად. საფარის მოჭიდების კოეფიციენტები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად. .
  - (დ) საფარის სიგანე, სისქე და გრძივი ქანობი. საფარის სიგანეს, სისქისა და განივი ქანობის შეფასება წარმოებს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნების შესაბამისად.

განზომილება

4.1.15. ცხელი ასფალტბეტონის საფარი იზომება კვადრატულ მეტრებში.

გადახდა

- 4.1.16. გაზომებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მთითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 4.4. უმასტორებელი და საფუძვლის ზენის მოწყობა

აღწერა

4.4.1. აღნიშნული სამუშაოები ითვალისწინებს შემასწორებელი და საფუძვლის ფენის მოწყობას მოთხოვნები სამშენებლო მასალებზე

4.4.2. ქვიშა-ხრეშოფანი ნარევი. უნდა პასუხობდეს საქართველოში მოქმედი სტანდარტების და სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების.

ნარევის ნომერი	მოლიანი ნარჩენი მასის %, საცერზე ხგრეტის სიდიდით მმ								
	70	40	20	10	5	2.5	0.63	0.16	0.05
1	0	10-20	20-40	25-65	40-75	60-85	70-90	90-95	97-100
2	0	0-5	0-10	10-40	30-70	45-80	60-85	75-92	87-100

საგზაო სამოსის წყალგამტარი ფენისათვის დაიშვება დამატებითი გამოცდის გარეშე ქვიშები მარცვლების ზომით 0.14 მმ-ზე ნაკლები, მასით არაუმეტეს 25%, მტკერმაყვარ თიხოვანი ნაწილაკების არაუმეტეს 5%, მათ შორის თიხოვანი ნაწილაკების ბუნებრივი ქვიშისათვის არაუმეტეს 0.5% და დამსხვრეულისათვის არაუმეტეს მასის 1 % -სა.

ფილტრაციის კოეფიციენტი მაქსიმალური სიმკვრივისას უნდა იყოს არანაკლებ 1 მ/დღე-ლამეში.

მოწყობა:

დაგება და დატემპნა

(ა) მასალების განაწილება

უბანზე, რომელზეც ფენის საგზაო ფენი, მასალები თანაბრად ნაწილდება ისეთი რაოდენობით, რომ ფენის დატემპნის სისქე აქმაყოფილებდეს არსებულ მოთხოვნებს. 75 მმ-ზე ნაკლები დატემპნის სისქეს მქონე ყოველი ახალი ფენი ეპკრის წინა ფენის, რა მიზნითაც ხდება წინა ფენის გაფხვიერება ისეთ სიღრმეზე, რომ ახალი ფენის სისქე დატემპნილ მდგრადარებით და წინა ფენის გაფხვიერებული ნაწილის სისქე შეადგენდეს არანაკლებ 100 მმ-ს.

(ბ) მასალის დამსხვრევა და მომზადება

გზაზე დაყრილი მასალა დასაგები ფენის ფართობზე კარგად უნდა დაიმსხვრეს შესაფერისი აღჭურვილობით იმ ზომით, რომ მისი სისქე არ აღემატებოდეს დატემპნილი ფენის სისქეს 2/3-ს.

დიდი ზომის მასალა, რომლის დამსხვრევა შეუძლებელია საჭირო ზომამდე, მოიხსნება ზედამიზნიან, დაიტვირთება სატრანსპორტო საშუალებაზე და გადაიყრება ან მოხდება მისი ხელმეორედ გამოყენება პროექტის ხელმძღვანელის მითითებისამებრ.

იმ შემთხვევაში, თუ მასალის მსხვილი და წვრილმარცვლოფანი ფრაქციების თანაბრად განაწილება არ ხერხდება ან იშლება, უნდა მოხდეს მასალის საგულდაგულოდ არევა გზაზე მისი ფენის მთელს სიღრმეზე დაჩენვით მასზე წყლის საჭირო რაოდენობით დამატების შემდეგ. შერევა გაგრძელდება მასალების სხვადასხვა ზომის ფრაქციების ერთგვაროვანი ნარევის მიღებამდე.

(გ) წყლის დამატება და არევა

მასალის დატემპნამდე მასზე წყლის დამატება ხდება თანდათანობით წყლის სასურებლების მეშვეობით, რომლებიც აღჭურვილია გამფრქვევი შლანგებით ან წნევის

გამანაწილებლებით. ორივე მოწყობილობა იძლევა ზედაპირზე წყლის თანაბრად განაწილების საშუალებას.

წყალი კარგად უნდა შეერთოს დასატკებნ მასალას გრუნტის შემრევი მანქანებით ან სხვა შესაბურისი მოწყობილობის გამოყენებით. შერევის ოპერაცია გრძელდება მასალასთან წყლის საჭირო რაოდენობის შერევამდე და ერთგვაროვანი ნარევის მიღებამდე. ამის შემდეგ იწყება დატკება.

მასალას ემატება წყლის ის რაოდენობა, რომელიც უზრუნველყოფს მასალის ოპტიმალურ ტენშემცველობას, რომელიც საჭიროა სატკებნი მოწყობილობით მასალის დასატკებნად.

(დ) დატკებნა

დატკებნა ხორციელდება უწყვეტ თაქტაციებად დასატკებნი ფენის მიელს სიგანეზე საგზაო ფენის დასატკებნი მონაცემთის სიგრძე, რამდენადაც აღნიშნული შესაძლებელი იქნება, უნდა იყოს არანაკლებ 150 მეტრისა და არც იმდენად დიდი, რომ შეუძლებელი გახდეს აღჭურვილობის გამოყენებით მისი დატკებნა. პროექტის ხელმძღვანელი იტოვებს უფლებას, მოსთხოვოს კონტრაქტორს დასატკებნი ფენის სიგრძის შემცირება რომელიმე ოპერაციის პროცესში, თუ ფენი არ არის კარგად დატკებნილი.

სატკებნი მოწყობილობის ტიპი და ტკებნის რაოდენობა უნდა უზრუნველყოფდეს საჭირო სიმკერივის ფენის დაგებას კონსტრუქციის ქვედა ფენების დაუზიანებლად. ფენის ტკებნისას დაცული უნდა იყოს ფენის განივი კვეთის საჭირო ფორმა.

თუ დატკებნის შემდეგ ფენი დაზიანდა გამოშრობის ან წვიმის შედეგად, იგი უნდა გაფხვირდეს, მოხდეს მისი აერაცია და/ან დანამდგა და ხელმეორედ დატკებნა ზემოთ აღწერილი პროცედურების გამოყენებით. აღნიშნული სამუშაო სრულდება კონტრაქტორის ხარჯზე.

(ე) დიდი ზომის მასალის გადაყრა

პროექტის ხელმძღვანელი გასცემს განკარგულებას ზედმეტად დიდი ზომის მასალის გადაყრის ან ხელმეორედ გამოყენების თაობაზე რომელიმე ქვემოთ ჩამოთვლილი მეთოდით:

- (ა) მასალა იხსნება გზის ზედაპირიდან და ხდება მისი გამოყენება ყრილების ერთგვაროვანი სახს გაფართოებისთვის გზის პრიზმის ფარგლებს გარეთ.
- (ბ) მასალა იხსნება გზის ზედაპირიდან, იტვირთება, გადაიტანება და იყრება ნარჩენებთან.
- (გ) მასალა იხსნება გზის ზედაპირიდან, იტვირთება და გადაიტანება სხვა რომელიმე თბიექტის მშენებლობის ადგილზე.

კონტრაქტორი ვალდებულია იზრუნოს იმაზე, რომ გზაზე არ იქნას შემოტანილი მასალა, რომლის დამსტკრევაც საჭირო ზომამდე შეუძლებელია გზის დამუშავების თანაბრაციების დაწყებამდე.

ტენშემცველობა და დატკებნა

სამშენებლო სამუშაოებისთვის გამოყენებული ქვიშა-ხრეშის ნარევის ტენშემცველობა უნდა უახლოვდებოდეს ოპტიმალურ მნიშვნელობას გადახრის მასიმალური მნიშვნელობით +/- 5%. თუ გადახრა დასაშვებ ზღვის აღემატება, საჭირო ნარევის დასველება დატკებნამდე 20-30 წუთით ადრე (სხვ 3.06.03-85, პ. 7.9). დასხმული ნარევი იტკებნება სხვ 3.06.03-85 პ. 7.1 და პ. 7.5 მოსთხოვების თანაბრად. საფუძვლის ფენისა და გზის საფარის სტრუქტურის მშენებლობა გაუდენოვს მეთოდით წარმოებს სხვ 3.06.03-85 პ. 9.32-9.39 მიხედვით.

დაცვა და ტექნიკური მომსახურეობა

დატკებნილი ფენების დრენარება და მათი ფორმა უნდა უზრუნველყოფდეს მათ ზედაპირზე წყლის დაგროვებისა და ზედაპირის გადარეცხვის თავიდან აცილებას. გზის გამწვრივ საჭირო ზვინულების მოცილება, რაც ხელს შეუწყობს წყლის დრენირებას გზის ზედაპირიდან.

თუ ფენა ზედმეტად დასველების გამო დარბილებულია, მასზე მომდევნო ფენის მასალის დაყრდ დაუშვებელია.

დატკეპნილი ფენის დაცვისა და ტექნიკური მომსახურეობის გაღდებულება ეკისრება კონტრაქტორს, რასაც იფი უზრუნველყოფს საკუთარი ხარჯებით. ტექნიკური მომსახურეობა გულისხმობს ფენის ახალი ან ხელმეორე დაზიანების ან დაზმიტის დაუყოვნებელ აღმოფხვრას. ტექნიკური მომსახურეობის სამუშაოები ტარდება ისეთი სისტემით, რომელიც აუცილებელია ზედამირის პირვანდელ მდგომარეობაში შესანარჩუნებლად. სარემონტო სამუშაოები ისეთი ხარისხით უნდა წარმოედგეს, რომ გზის აღდგენილი ზედამირი იყოს სწორი და ერთგვაროვანი

- 4.4.3. **მიღება.** სამუშაოები მიიღება პროექტის სპეციფიკაციების მოთხოვნების შესაბამისად და ტექნიკური მიღებით.

განზომილება

- 4.4.4. შემასწორებელი ფენის მოწყობა იზომება კუბურ მეტრებში, საფუძვლის-კვადრატულ მეტრებში

გადახდა

- 4.4.5. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 4.5. არსებული საფარის და საფუძვლის პირუმით მოგრძნება

აღწერა

4.5.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს არსებული ასფალტბეტონის საფარის და საფუძვლის დამუშავებას ბიტუმის ემულსით.

მასალა

4.5.2. მასალები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმების მოთხოვნებს

სამშენებლო მოთხოვნები

4.5.3. აღჭურვილობა

გამოიყენება პროექტის ხელმძღვანელის მიერ დამტკიცებული აღჭურვილობა. ბიტუმის გასხურება ხდება წნევით მომუშავე გამანაწილებლის საშუალებით. ბიტუმის ხელით გასხურება დაუშვებელია, გარდა მცირე ზომის ფართობებისა ან იმ შემთხვევისა, როდესაც საჭიროა საცმის ჩატევით გამოწვეული ხარვეზის აღმოფხვრა.

გასხურებისას ერთგვართვანი ჭავლის უზრუნველსაყოფად საჭიროა საცმების რეგულირება. საცმი მოწმდება გასხურების ოპერაციის დაწყებამდე ბიტუმის გასხურებით შესაფერის მასალაზე (როგორიცაა სამშენებლო მუყაო, ლითონის ფურცლები და სხვ.) ან სპეციალური შეკვეთით დამზადებულ ვარცლში. საცმების შემთწევა გზაზე იკრძალება. მიწაზე დაღვრილი ბიტუმი უნდა აიწმინდოს.

ზედაპირის მომზადება

ზედაპირი ბიტუმის პირველი ფენის მოსახმელად მზადდება შემდეგნაირად:

მოაშორეთ ზედაპირს მასზე მიმოფანტული მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით. ზედაპირის ყველა ხარვეზი უნდა გამოსწორდეს პროექტის ხელმძღვანელის მითითებით. ბიტუმის მასალა იგება ან მოსხმება გასხურებით პროექტის ხელმძღვანელის მიერ ზედაპირის ხარისხის დამტკიცებამდე. პროექტის ხელმძღვანელის მოთხოვნისამებრ, ბიტუმის პირველი ფენის მოსხმამდე საფუძვლის ფენის ზედაპირი მსუბუქად უნდა დაინამოს წყლით, მაგრამ დაუშვებელია მისი გაედენივა.

იმ ზედაპირის საჭირო მდგომარეობაში მოსაყვანად, რომელზეც ისხმება ბიტუმის პირველი ფენა, წყლის დასხურება ხდება გამანაწილებლით წყლის ჭავლის თანდათან მატებით. დასხურების შემდეგ ზედაპირზე დარჩენილი წყალი უნდა გადაირეცხოს ან მოხდეს მისი დრენირება ბიტუმის პირველი ფენის მოსხმამდე.

ზედაპირის მომზადება ბიტუმის შემკვრელი ფენის მოსხმამდე შემდეგნაირად ხდება:

(ა) ორმოული შეკეთება. ფართობს, ორმელზეც ბიტუმის ფენა ისხმება, მოაშორეთ უვარების მასალა და გაიტანეთ. ორმოს უხეში წიბოები მოაგლუვეთ. ზედაპირს მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

(ბ) ზედაპირის წინასწარი მოსწორება. ზედაპირის წინასწარი გასწორების შემდეგ უნდა გასწორდეს ქანობები, ღრმულები, დადაბლებები, ჯდენები, ზედმეტი ამოზნექილობები და ზედაპირის სხვა უსწორმასწორობები. ზედაპირს მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

(გ) გზები ასფალტის საფარით. ზედაპირს მოაშორეთ ნაყარი მასალა, ჭუჭყი და სხვა მავნე ნივთიერებები შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

კლიმატური შეზღუდვები. ბიტუმის პირველი და შემკვრელი ფენები ისხმება მშრალ ზედაპირზე. მოყინულ ზედაპირზე ბიტუმის ფენის მოსხმა დაუშვებელია.

ბიტუმის მოსხმა

ყოველ კერიას დაარეგულირეთ ასფალტბეტონის დამგების გამტკიცები შლანგის სიმაღლე, საცმის კუთხე და ტუმბოს წნევა და შეამოწმეთ გრძივი და განივი გაფრქვევის ხარჯი.

დაიცავით ასლომდებარე ობიექტების ზედაპირები შეფეხისა და ნაკაწრებისაგან. ზედაპირზე დააფინეთ სამშენებლო მუყაო გასხურების ბოლოებიდან საკმარის მანძილზე ისე, რომ დამგების საცმიდან ბიტუმის ჭავლის გასხურების დაწყება-დასრულება მოხდეს

სამშენებლო ქაღალდზე. ამ სამუშაოსთვის გამოყენებული ყველა აღჭურვილობა უნდა მუშაობდეს გამართულად.

ბიტუმის პირველი ფენა ისხმება $0.6\text{--}1.0$ კგ/ მ^2 ხარჯით, ან საპროექტო გეგმების თანახმად ან პროექტის ხელმძღვანელის მითითებისამებრ.

ბიტუმის შემკვრელი ფენა ისხმება $0.2\text{--}0.3$ კგ/ მ^2 ხარჯით, ან საპროექტო გეგმების თანახმად ან პროექტის ხელმძღვანელის მითითებისამებრ.

ბიტუმის მოსხმის ზუსტ ხარჯს, ტემპერატურასა და ბიტუმის მოსხმამდე დასამუშავებელ უბანს დაადგენს პროექტის ხელმძღვანელი, რომელიც უფლებამოსილია, სამუშაო პროცედურებში შეიტანოს ცვლილებები საველე პირობების ცვლილებებიდან გამომდინარე. ბიტუმი ისხმება დამგებით თანაბრად. დამგები მოძრაობს სათანადო სიჩქარით, რა დროსაც სასწრებელი შლანგი დია. ყურადღება მიაქციეთ, დასხმების გადაფარვის ადგილებზე არ მოხდეს ჭარბი ბიტუმის მოსხმა.

ბიტუმის ფენის მოსხმა ხდება პროექტის ხელმძღვანელის მიერ დადგენილი ხარჯით. თუ პირველადი ფენის მოსხმა შეუძლებელია დამგების გამოწევის შლანგის მეშვეობით, ბიტუმის ფენის დატანა საჭირო ხდება ხელის სასწრებლით თანაბარ ფენად ან სხვა დამტკიცებული მეთოდის გამოყენებით.

ზედაპირზე ჭარბად დატანილი შემკვრელი მასალა მოაშორეთ რეზინის ჯოხით. ბიტუმის პირველი და შემკვრელი ფენა სრულად უნდა გაშრეს ასფალტის ფენის დაგებამდე ასფალტის ფენა იგება ბიტუმის პირველი/შემკვრელი ფენის დაგებიდან 8 საათში.

დაშგებული ცდომილებები.

გაფრეგვის ნორმა არ უნდა ცილდებოდეს გათვალისწინებულ ან ტექნიკამსედველის მიერ დადგენილი ხარჯის ნორმას $0.03 \text{ ლიტრი}/\text{მ}^2\text{--}7\text{ ჰეტით}$.

გამოცდა.

კონტრაქტორმა ინჟინერს უნდა აცნობოს არა ნაკლებ 24 საათით ადრე გრუნტის გაფრეგვის დაგეგმილი ოპერაციის შესახებ, რათა ტექნიკამსედველმა გააკონტროლოს გრუნტის ხარჯის ნორმა. თუ სხვაგვარი წინასწარი შეთანხმება არ არსებობს, კონტრაქტორმა უნდა განახორციელოს გაფრეგვის თარიღით მხოლოდ მაშინ, როდესაც მას ინჟინერი ან მისი წარმომადგენელი ემშრება

- 4.5.7. **მიღება.** ბიტუმით ზედაპირის დამუშავების მიღება ხდება თანახმად ნაწილისა თუ შესრულებული სამუშაო შეესაბამება სპეციფიკაციებს და დამტკიცებულია ტექნიკამსედველის მიერ.

გაზომება

- 4.5.8. არსებული საფარის ზედაპირის ბიტუმის ემულსიით დამუშავება ტონებში.

გადახდა

- 4.5.9. გაზომებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცულების ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 4.5. გვერდულების მიყრა

აღწერა

4.6.1. აღნიშნული სახის სამუშაოები ითვალისწინებს გვერდულების მიყრას ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევით.

მასალა

4.6.2. გვერდულების მისაყრელად გამოსაყენებელი მასალები უნდა პასუხობდეს შემდეგ მოთხოვნებს:
ქვიშა-ხრეშოვანი ნარევი - საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტების მოთხოვნების შესაბამისად

სამშენებლო მოთხოვნები

4.6.3. გვერდულების მიყრა. გვერდულების მიყრა და დატკეპნა უნდა შესრულდეს საქართველოში მოქმედი სამშენებლო ნორმატიული დოკუმენტებში მიწის გავისის მუშა ფენისათვის მოთხოვნათა შესაბამისად. გვერდულების დატკეპნა უნდა შესრულდეს მისაყრელი მასალის ოპტიმალური ტენიანობის პირობებში.

4.6.4. მიღება. გვერდულების მიყრის სამუშაოები მიიღებიან იმ პირობით, თუ ისინი შესრულებულია პროექტის და სპეციფიკაციების შესაბამისად და ტექ-ზედამხედველის მოწოდებით.

განზომილება

4.6.5. გვერდულების მიყრის სამუშაოები იზომება კუბურ მეტრებში.

გადახდა

4.6.6. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ გომპენსაციას.

5. მიერთვები და გადაკვეთები

ნაწილი 5.1. მიერთებები ერთ დოცენტი

აღწერა

5.1.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს მიერთებებს და მოედნებს მოწყობას

მასალა

5.1.2. გამოსაყენებელი ცხელი ასფალტბეტონის ნარევი და სხვა მასალები უნდა შეესაბამებოდეს 4.1 – 4.7 ნაწილის მოთხოვნებს.

სამშენებლო მოთხოვნები

5.1.3. **საერთო მოთხოვნები.** ნარევის შემადგენლობის შერჩევის, ნარევის დაგების ტექნოლოგია, კონტროლი და გამოყენებული მოწყობილობები უნდა შეესაბამებოდეს 4.1.3–4.1.12 პუნქტების მოთხოვნებს.
ზედაპირის სისტორე უნდა შეესაბამებოდეს 4.1.15 პუნქტის მოთხოვნებს.

5.1.4. **საფარის სისტორე.** საფარის სისტორის გასაზომად განივი და გრძივი მიმართულებით გამოიყენება 3 მ-იანი ლითონის ლარტყა. დეფექტურად ითვლებიან უბნები, რომელთა საფარის უსტორმასტორობა აღემატება 7 მმ-ს ნებისმიერი მიმართულებით. ყველა დეფექტური უბანი ექვემდებარება გადაკეთებას. ამ მიზნით მასალას აფხვიურებენ, უმატებენ ანალს ან აშორებენ ზედმეტს, შემდეგ ასტორებენ და თავიდან ტკეპნიან.

5.1.5. **მიღება.** სამუშაოების მიღება ხორციელდება იმ პირობით, რომ შესრულებული სამუშაო შეესაბამება ნახაზებს და სპეციფიკაციებს მოცემულ სამუშაოზე და მოწონებულია ტექ.ზედამხედველის მიერ.

განზომილება

5.1.6. ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (იხ. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით.

გადახდა

5.1.7. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

6. გზის კატვნილება და მოწყობილობა

ნაწილი 6.1. შესასვლელები

აღწერა

6.1.1. სამუშაოს მოცემული სახე თვალისწინებს ეზოში შესასვლელების და ფეხით მოსიარულეთა ბილიკების მოწყობას.

მასალები

6.1.2. მასალები მასალები უნდა შეესაბამებოდეს პროექტის მოთხოვნებს.

სამუშაოებლო მოთხოვნები

6.1.3. ნარევის შემადგენლობა (აღვილზე მომზადებული ნარევის ფორმულა). ასფალტბეტონის ნარევი უნდა შედგებოდეს პროექტის ხელმძღვანელის მიერ დამტკიცებული დამსხვრეული ქვისაგან ან დანადგარში შერეული დორდისა და ბიტუმისაგან.

ასფალტბეტონის ნარევის სიმტკიცის, ხარისხისა და გრადაციის სპეციფიკაციები უნდა წარედგინოს პროექტის მენეჯერს. ლაბორატორიული გამოცდების შედეგების ასლები, რომელიც ადასტურებს, რომ შემავსებლის, ბიტუმის ცემნტის, დანამატებისა და ნარევის თვისებები შეესაბამება დადგენილ სპეციფიკაციებს. გარდა ამისა, წარმოადგინეთ ნარევის მაქსიმალური ლაბორატორიული სიმკვრივის დამადასტურებელი ცნობა.

ზედაპირის მომზადება. ზედაპირი მზადდება თანახმად ნაწილისა “ბიტუმის პირველი და შემკვრელი ფენა”. დაიტანეთ ბიტუმის პირველი ფენა ბორდიურების, კიუვეტების, საფარის ჭავლის და სხვა კონსტრუქციების საკონტაქტო ზედაპირებზე. ბიტუმის ფენის დაგებისას ახლომდებარე უბნები დაიცავით შეფენისაგან.

კლიმატური შეზღუდვები. ასფალტბეტონის საფარი და საფუძვლის ფენები დაიტანება შემრალ ამინდში და მოუყინავ ზედაპირზე. ცელი და ცივი ნარევების დატანა ხდება ჰაერის +5 °C მინიმალური ტემპერატურის პირბეში.

ტრანსპორტირება. ასფალტბეტონის ნარევების გადასატანად გამოიყენება სატრანსპორტო საშუალებები კომპაქტური, სუფთა და სწორი ლითონის ბაქნით.

ბაქანზე დააფინეთ თხელი ქსოვილი, რათა ნარევი არ მიეკრას ბაქანს. დაუშეგებელია ამ მიზნით ნაგოობბორდუქტების ან სხვა ისეთი მასალის გამოყენება, რომელმაც შეიძლება, დააბინძუროს ან შეცვალოს ნარევის მახასიათებლები. დატვირთვამდე ბაქანი უნდა იყოს მშრალი.

ყოველ სატვირთო მანქანა უნდა გადაიტაროს ბრეზენტის ნაჭრით ან სხვა შესაფერისი მასალით ნარევის ატმოსფერული ზემოქმედებისგან დასაცავად. თუ საჭიროა ნარევის გარკვეულ ტემპერატურაზე შენარჩუნება, გამოიყენება სატვირთო მანქანის პერმეტული ბაქანი სახურავებით, რომელიც მჭიდროდ ეხურება. გაითვალისწინეთ არხის ან ხვრელის მოწყობა, საიდანაც მოხდება ასფალტის ტემპერატურის შემთხვება.

დაგება. ნარევი დება ავტომატური საგზაო დამგებით. უბნებზე, სადაც ნარევის აგტომატური განაწილება და მოსწორება შეუძლებელია, თათოვეული ფენა გაანაწილეთ და მოასწორეთ ხელით მოფოცხით, მოსწორებით ან სხვა შესაფერისი მეთოდით. დაგებული ზედაპირი უნდა იყოს ერთგვაროვანი ფაქტურისა და ერთნაირი განივი კვეთისა.

დატკეპნა. ნარევი დატკეპნეთ ნარევის ლაბორატორიული საბროექტო სიმკვრივის მინიმუმ 96% -მდე მინიმუმ 135 კგ წონის სატკეპნის ან პატარა მექანიკური სატკეპნის საშუალებით. უბნები, რომელებზეც ნარევის დასატკეპნად სატკეპნი ვერ უდგება, იტკეპნება ვიბრაციული მამჭიდროებელი ფილებით ან სხვა შესაფერისი მეთოდების გამოყენებით.

ზედაპირის სიგლუგე. 3 მეტრის სიგრძის სამოწმებელი სახაზავის გამოყენებით შეამოწმეთ ზედაპირის სიგლუგე საჭირო კუთხითა და გამყოფი ხაზის პარალელური მიმართულებით. დეფექტურად თვლილება უბნები, რომელთა ზედაპირებსა და სამოწმებელი სახაზავის ზედაპირს შორის გადახრა აღემატება 5 მმ-ს თო წერტილში მაინც. აპრობირებული მეორების გამოყენებით გაასწორეთ დეფექტური უბნები.

- 6.1.4. **მიღება.** სამუშაოების მიღება ხორციელდება იმ პირობით, რომ შესრულებული სამუშაო შეესაბამება ნახაზებს და სპეციფიკაციებს მოცემულ სამუშაოზე და მოწონებულია ტექ-ზედამხედველის მიერ.

განზომილება

- 6.1.5 ყველა შესარულებელი სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი.ხ. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით.

გადახდა

- 6.1.6. გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 6.3. საგზაო ნიშნები

აღწერა

6.3.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს მუდმივად მოქმედი საგზაო ნიშნების, დგარებისა და მაჩვენებლების დაყენებას მოძრაობის რეგულირებისათვის.

მასალა

6.3.2. მასალები უნდა შექსაბამებოდეს შემდეგ ნორმებს:

საგზაო ნიშნების დამზადება და დაყენება უნდა განხორციელდეს ГОСТ 10807-78, ГОСТ 17918-80, ГОСТ 23457-86, BS 873 სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად.

სტანდარტული საგზაო ნიშნების კორპუსები ეწყობა თუთით გალვანიზებული ლითონის პროფილისაგან სისქით 0,8–1,2 მმ. ინდიკირუალური საგზაო ნიშნების კონსტრუქცია ეწყობა ალუმინის პროფილებით ალუმინის ჩარჩოზე.

ფარებზე ყველა გამოსახულება დატანილი უნდა იყოს შექლდამაბრუნებული მაღალი ინტენსივობის პრიზმულ-თბტიკური სისტემის „IV“ კლასის წებოვანი ფირით, აბლიკაციის მეთოდით, წინასწარ პლოტერზე დაჭრით. ფირი უნდა შექსაბამებოდეს EN 12899, BS 8408 ან ASTM D4956-09 სტანდარტებს.

ქედები მუდმივი საგზაო ნიშნებისათვის უნდა იქნეს გალვანიზირებული და უნდა შექსაბამებოდეს BS EN 873-ის სტანდარტების მოთხოვნებს; ქედები უნდა იყოს მილისებური ან მართკუთხედი ღრუ კვეთის BS EN 10210-ის სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისად;

სამშენებლო მოთხოვნები

6.3.3. საერთო მოთხოვნები. საგზაო ნიშნები და მოძრაობის ორგანიზების სხვა საშუალებები იდგმება საქართველოში მოქმედი სტანდარტების შესაბამისად. დამზადებაზე შექმნილი საგზაო ნიშნების განლაგების უწყისი საჭიროა წარედგინოს ტექნიკური მასამტკიცებლად.

საგზაო ნიშნების ნომენკლატურა და განლაგება სრულდება გზებისათვის არსებული „მოძრაობის ორგანიზაციის“ პროექტის მიხედვით.

6.3.4. დგარები. იმ ადგილებში, სადაც საგზაო ნიშნების დაყენება ტექნიკურად შეუძლებელია განლაგების სქემის მიხედვით, დასაშვებია მათი უმნიშვნელო გადაადგილება ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით ინჟინერთან შეთანხმებით. საგზაო ნიშნების საყრდენის დაყენებისას დაზიანებული საშუალებით წინასწარ მომზადებულ ფუნდამენტზე. დაყენებისას დაზიანებული საყრდენი უნდა შეიცვალოს.

- 6.3.5.** **ნიშნების ფარები.** საგზაო ნიშნების ფარები იდგმება საყრდენებზე ტიპიური გონისტრუქტიულის ალბომის სერია – 3.503.9-80 შესაბამისად. ანაკრები ფარებისაგან შემდგარი ინდიგიდუალური დაპროექტების ნიშნების მონტაჟი დასაშვებია მათი დაყენების ადგილზე. საგელე პირობებში ნიშნების ფარებზე ხგრეტების ბურღვა აკრძალულია. ყველა ჭანჭივის და შურუპის თავები, ასევე საყელურები, განლაგებული ნიშნის წინა მხარეზე, უნდა შეიღებოს.

გამოსვლის ადგილას სამაგრი ელემენტების საღებავის ფერი უნდა ემთხვეოდეს ფარის წინა პირის ფერის ფონს. თუკი საგზაო ნიშანი დროებით არ გამოიყენება, ფარის წინა პირი უნდა დაიფაროს გაუმჭვირვალი მასალით. მასალა, რომელიც ფარავს ნიშნის ფარს, საჭიროა შენახული იქნას კარგ მდგომარეობაში ნიშნის მოქმედებაში შეყვანამდე. ნიშნების წინა მხარეზე აკრძალულია დასაწებებელი ლენტის გამოყენება.

სამაგრის დეტალების, საგზაო ნიშნების ფარების და მათი შუქამრეკლი ზედაპირების დაზიანებები უნდა აღმოიფხვრას.

- 6.3.6. მიღება.** საგზაო ნიშნების, მათი საყრდენების და მაჩვენებლების დაყენების სამუშაოები მიიღება ასანაზღაურუებლად იმ პირობით, თუკი ისინი შესრულებულია ნახაზების და სპეციფიკაციის შესაბამისად და მიღებულია ტექნიკურამხედველის მიერ.

განზომილება

- 6.3.7.** ყველა შესარულებული სამუშაო, რომელიც უნდა შესრულდეს (ი.e. სამუშაოთა მოცულობების უწყისები და შესაბამისი ნახაზები, ნაწილი „ნახაზები“) იზომება „ხარჯთაღრიცხვის“ გადახდის პოზიციების პუნქტებში მოყვანილი ერთეული განზომილებების მიხედვით.

გადახდა

- 6.3.8.** გაზომვებით მიღებული სამუშაოთა მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით „ხარჯთაღრიცხვაში“ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით. მთთოთებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.

ნაწილი 6.4. მუდმივი სამუშაო მონიტორინგი

აღწერა

6.4.1. მოცემული სახის სამუშაო ითვალისწინებს მუდმივ პორიზონტალურ და ვერტიკალურ მონიტორინგის მომზადებულ გზის საფარზე, რომელიც სისტორის და შექმნილობის ხარისხით აქმაყოფილებს ნორმატიულ მოთხოვნებს.

სამუშაოების მოთხოვნები

სავალი ნაწილის პორიზონტალური მონიტორინგი ხორციელდება თეთრი ნიტროგმალის საღებავით, გაუმჯობესებული დამის ხილვადობის შექმნამაბრუნებული მინის ბურთულაკებით ზომით 30-600 მკმ-მდე, (GOST 23457-86, ISO 9001, EN 1436, EN 1471, EN 1423, EN 1424 სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით).

საგზაო მონიტორის დატანის სამუშაო მოიცავს რამოდენიმე ეტაპს:
1.ინიცირის მიერ უნდა შემოწმდეს გამოსაყენებელი მასალის სარეკომენდაციო მოთხოვნები რამდენად შეესაბამება არსებულ კლიმატურ პირობებს

ა)საღებავის დატანისას ჰაერის და საფარის ტემპერატურა უნდა იყოს არანაკლები $+10^{\circ}\text{C}$ და არაუმეტესი $+35^{\circ}\text{C}$

ბ) ჰაერის ტემპერატურა არაუმეტესი 75%

2.საღებავის ტექნიკური მახასიათებლები უნდა აქმაყოფილებდეს ექოსტანდარტების მოთხოვნებს, ქონდეს ხარისხის ნიშანი, გამოირჩეოდეს ცვეთისადმი მდგრადობით და მაღალი შუქამრეკლადობით

3.წინასწარი მონიტორი მონიტორის დატანა ითვალისწინებს:

ა)საკონტროლო წერტილების განსაზღვრა, ზონარის გაჭიმვა და საკონტროლო წერტილების მონიტორის მომენტული აფიქსირების პროცესით გათვალისწილებულ მოსანიში ხაზის და სიმბოლოების ადგილმდებარებას

ბ) წინასწარი მონიტორის დატანა აუცილებელია დაიწყოს დერმული ხაზით, შემდგომ დააქვთ პარარელური მისაღმი ხაზების მომენტული ყოფს სამოძრაო ზოლებს

4.საგზაო მონიტორისათვის მასაღები გადაიტანება კონტეინერებით

5.საღებავის მომზადება ხდება საწარმო-დამამზადებლის მიერ გაცემული მითითებების თანახმად. 6.მონიტორის მშედველობის გაზრდისათვის და უკეთესი შექმნამაბრუნებელი ეფექტის მისაღებად საღებავის წასმიდან არაუგვიანეს 10 წამისა უნდა მოხდის შექმნამაბრუნებელი ბურთულაკების მოყრა

7.მონიტორი ხორციელდება სპეციალიზირებული მოსანიშნი მანქანებით.

8.საგზაო მონიტორი დაიტანება ტრანსპორტის მოძრაობის მიმართულებით საქართველოში მოქმედი სტანდარტების შესაბამისად.

მონიტორი უბნები დაცული უნდა იყოს ტრანსპორტის შესვლისაგან სრულ გაშრობამდე. საცდელი მონიტორი და დაღვრილი მასაღები საფარზე მოღიანად უნდა მოშორდეს გზის საფარის ზედაპირს.

განზომილება

6.4.2. საგზაო მონიშვნის განზომილების ერთეულს წარმოადგენს კავდრატული მეტრი. გაზომვები უნდა მოხდეს ფაქტური შეღებილი ფართობის მიხედვით.

გადახდა

6.4.3. გაზომვებით მიღებული სამუშაოების მოცულობები ანაზღაურდება ერთეული გაფასებებით კონტრაქტში მითითებული ქვემოთ ჩამოთვლილი გადახდის პოზიციების მიხედვით.
მითითებული ანაზღაურება წარმოადგენს მოცემული ნაწილის სამუშაოების სრულ კომპენსაციას.